

Asia C-919/19

Ennakkoratkaisupyyntö

Jättämispäivä:

16.12.2019

Ennakkoratkaisupyyntön esittänyt tuomioistuin:

Najvyšší súd Slovenskej republiky (Slovakia)

Ennakkoratkaisupyyntön esittämistä koskevan päätöksen tekemispäivä:

22.10.2019

Valittaja:

Generálna prokuratúra Slovenskej republiky

Vastapuoli:

XY

Najvyšší súd

[– –]

Slovenskej republiky

VÄLIPÄÄTÖS

Najvyšší súd Slovenskej republiky (Slovakian tasavallan ylin tuomioistuin) [– –] [jaoston kokoonpano] on päättänyt 22.10.2019 Bratislavassa käydyssä suljetussa istunnossa henkilöä **XY** [– –] koskevassa Tšekin rikoslain nro 40/2009 (Trestní zákoník č. 40/2009) 173 §:n 1 ja 2 momentin b kohdan mukaista erityisen törkeää ryöstöä koskevassa rikosasiassa

seuraavaa:

Krajský soud v Plzni (Plzeňin alueellinen tuomioistuin, Tšekki) 18.7.2017 antaman tuomion [– –] [asian numero] tunnustamista ja täytäntöönpanoa, luettuna yhdessä Vrchní soud v Praze (Prahan ylioikeus, Tšekki) 20.9.2017 antaman tuomion, [– –] [asian numero] kanssa, henkilön XY tuomitsemisesta Tšekin rikoslain 173 §:n 1 momentin 2 kohdan b alakohdan mukaisesta erityisen törkeästä ryöstöstä kahdeksan vuoden vankeusrangaistukseen, koskeva **käsittely keskeytetään** rikosprosessilain (Trestný poriadok) 318 §:n 1 momentin ja 244 §:n

4 momenttia analogisesti soveltaen ja Euroopan unionin tuomioistuimelle esitetään ennakkoratkaisupyyntö vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta rikosasioissa annettuihin tuomioihin, joissa määrätään vapausrangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä toimenpide, niiden täytäntöön panemiseksi Euroopan unionissa 27.11.2008 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2008/909/YOS (EUVL L 327, 5.12.2008), sellaisena kuin se on muutettuna 26.2.2009 tehdyllä neuvoston puitepäätöksellä 2009/299/YOS (EUVL L 81, 27.3.2009; jäljempänä puitepäätös), 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan, 2 kohdan ja 9 artiklan 1 kohdan b alakohdan tulkinnasta.

Perustelut

1) Krajský súd v Košiciach (Košicen alueellinen tuomioistuin, Slovakia) (jäljempänä krajský súd) päätti tuomioiden, joissa määrätään Euroopan unionissa vapausrangaistus, tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta annetun lain [alkup. s. 2] nro 221/2006 täydentämisestä annetun lain nro 549/2011 (Zákon č. 549/2011 o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii a doplnení zák. č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby), sellaisena kuin se oli voimassa 31.12.2019 asti (jäljempänä laki nro 549/2011), 15 §: 1 momentin ja 17 §:n 1 momentin nojalla 17.5.2018 [– –] [asian numero] antamassaan ratkaisussa Krajský soud v Plzniin 18.7.2017 antaman tuomion [– –] [asian numero] tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta, luettuna yhdessä Vrchní soud v Prazein 20.9.2017 antaman tuomion [– –] [asian numero] kanssa, kun näillä tuomioilla henkilö XY tuomittiin Tšekin rikoslain 173 §:n 1 momentin 2 kohdan b alakohdan mukaisesta erityisen törkeästä ryöstöstä kahdeksan vuoden vankeusrangaistukseen. Samalla tuomittu määrättiin suorittamaan tunnustettua vapausrangaistustaan keskitason turvaluokituksen vankilaan rikoslain 48 §:n 4 momentin mukaisesti.

2) Tuomittu XY valitti ratkaisusta ja esitti valituksen perusteluissa, että kaikki hänen perheenjäsenensä (vaimo, kaksi tytärtä, vävy ja lapsenlapsi) asuvat ja työskentelevät Plzeňissä, josta he käyvät kuukausittain tapaamassa häntä vankilassa, jossa hän suorittaa vapausrangaistustaan. Tuomittu ei ole yhteydessä Slovakiassa asuvaan poikaansa eikä velipuoleensa, koska he ovat riitautuneet tuomitun kanssa. Lisäksi XY korosti, etteivät hänen vanhempansa ole enää elossa ja että näin ollen hänellä ei ole Slovakiassa perhesiteitä eikä läheisiä henkilöitä. Hän esittää lisäksi, että Slovakiaan siirtäminen katkaisisi yhteydet perheeseen, jolla ei ole Slovakiassa paikkaa, johon palata, koska perheenjäsenet asuvat ja työskentelevät Tšekissä. Edellä mainituista syistä XY pyytää mahdollisuutta suorittaa vapausrangaistus Tšekissä, mikä perusteeksi hän on liittänyt valitukseen kopion Plzeňissä sijaitsevan asunnon vuokrasopimuksesta.

3) Najvyšší súd Slovenskej republiky (jäljempänä najvyšší súd) keskeytti tuomion tunnustamista ja täytäntöönpanoa koskevan menettelyn 28.8.2018 antamallaan välipäätöksellä [– –] [asian numero] rikosprosessilain § 318 §:n 1 momentin ja 244 §:n 4 momenttia analogisesti soveltaen siihen asti, kunnes Euroopan unionin tuomioistuin tekee päätöksen najvyšší súdin aiemmasta

ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka se esitti tosiseikkojen osalta samankaltaisessa asiassa (asian numero 2 Urto 1/2018) menettelyssä, joka on vireillä unionin tuomioistuimessa asianumerolla C-495/18.

4) Ottaen huomioon, että Krajský súd v Ústi nad Labem (Ústi nad Labemin alueellinen tuomioistuin) perui najvyšši súdissa asianumerolla 2 Urto 1/2018 vireillä olevan, puitepäätöksen 4 artiklan mukaisesti annetun todistuksen ja että tähän liittyen unionin tuomioistuin totesi 1.10.2019 antamallaan määräyksellä, että lausunnon antaminen najvyšši súdin asiassa C-495/18 esittämästä ennakkoratkaisupyynnöstä raukeaa, najvyšši súd päätti 22.10.2019 (asian numero 2 Urto 5/2018) rikosprosessilain 318 §:n 2 momenttia analogisesti soveltaen menettelyn jatkamisesta. Se tuli kuitenkin samalla johtopäätökseen, että asiassa on käännettävä unionin tuomioistuimen puoleen esittämällä uusi ennakkoratkaisupyyntö, minkä se perusteli seuraavasti: **[Alkup. s. 3]**

5) Krajský súd vastaanotti 12.2.2018 puitepäätöksen 4 artiklan nojalla annetun Krajský soud v Plznin todistuksen ja edellä (1 kohdassa) mainitut tuomiot, joilla XY tuomittiin Tšekin rikoslain 173 §:n 1 momentin ja 2 momentin b kohdan mukaisesti erityisen törkeästä ryöstöstä kahdeksan vuoden vankeusrangaistukseen. Todistuksen g osan nojalla tuomiot ja todistus lähetettiin täytäntöönpanovaltioksi merkittyyn Slovakiaan, koska ne antanut viranomaisen oli vakuuttunut siitä, että rangaistuksen suorittaminen täytäntöönpanovaltiossa täyttää tuomitun sosiaalista kuntoutusta koskevan tavoitteen ja että täytäntöönpanovaltio on valtio, jonka kansalainen tuomittu on ja jossa tuomittu asuu. Todistuksesta (d osan 4 kohta ja 1 osa) käy lisäksi ilmi, että tuomittu saapui Tšekkiin vaimonsa kanssa viisi kuukautta ennen rikosten tekohetkeä, työskenteli lyhyen aikaa Plzeňissä sijaitsevassa yrityksessä X, jossa hänen työsuhteensa kuitenkin päätettiin, ja oli työtön rikosten tekohetkellä. Tšekissä XY oleskeli ensin lyhyen aikaa asuntolassa, minkä jälkeen hän muutti perheineen vuokra-asuntoon. Krajský soud v Plznin mukaan tuomitun uudelleen sopeutuminen on saavutettavissa paremmin Slovakiassa, koska hän on Slovakian kansalainen, koska hän on asunut Slovakiassa koko elämänsä ja koska hänellä on Slovakiassa rekisteröity pysyvä asuinpaikka. Krajský soud v Plznin mukaan tuomitulla ei ole Tšekissä tavanomaista asuinpaikkaa, koska tuomittu oli asunut Tšekin alueella ennen rikosten tekohetkeä vain vähän aikaa, minä aikana tuomittu ei ollut muodostanut ammatillisia, kulttuurisiteitä tai sosiaalisia siteitä, eikä hän ollut hyödyntänyt oleskeluaan Tšekin alueella yhteiskuntaan sopeutumiseen eikä ollut muodostanut puitteita, joita olisi voitu pitää tavanomaisena asuinpaikkana, vaan oli sitä vastoin hyödyntänyt oleskeluaan Tšekin alueella väkivaltaisten rikosten tekemiseen hyvin pian maahan saapumisen jälkeen. Krajský soud v Plznin mukaan sekään tosiseikka, että Tšekin alueella asuvat myös tuomitun lapset, jotka ovat niin ikään Slovakian kansalaisia ja jotka voivat halutessaan palata Slovakian alueelle, ei muodosta Tšekin alueella olevaan tavanomaiseen asuinpaikkaan liittyvä estettä, joka estäisi tuomitun siirtämisen.

6) Tuomittu XY esitti hänen siirtoaan koskevassa lausunnossaan, että Slovakiassa hänellä on ainoastaan velipuoli, johon hän ei ole yhteydessä, ja että

hän jää vapautuessaan asumaan Tšekkiin lausunnossa mainittuun osoitteeseen Plzeňissä, jossa hänellä on tilapäinen asuinpaikka ja jossa asuvat myös hänen lapsensa ja lastenlapsensa, jotka eivät voisi muutoin käydä vierailulla hänen luonaan ja jotka menettäisivät yhteyden häneen.

7) Slovakian väestötietojärjestelmässä tehdyn tarkistuksen perusteella kävi ilmi, että tuomittu XY [– –] on Slovakian kansalainen ja että hänen pysyvä asuinpaikkansa [alkup. s. 4] on ollut 4.8.1998 lähtien Mníšek Nad Hnilcomin kunnassa [– –], Gelnican piirikunnassa. Spišská Nová Vesin poliisiviranomaisen piiriosaston 5.3.2018 antamasta tiedonannosta käy ilmi, ettei valittaja vieraile edellä mainitun kunnan alueella eikä hänellä ole sinne yhteyksiä ja että hän on jo noin viiden vuoden ajan asunut perheineen Ranskassa. Mníšek nad Hnilcomin kunnallisen viranomaisen mukaan tuomittu XY on ilmoittanut asuvansa pysyvästi kyseisessä kunnassa [– –] [osoite], mutta osoitteessa oleskelee kuitenkin vain hänen poikansa [– –] ja tämän isoäiti X. Y., jonka mukaan hänen tyttärensä X. (valittajan vaimo) oleskelee kahden tyttärensä kanssa todennäköisesti Tšekissä, mutta ei pidä häneen yhteyttä. Tällä hetkellä tuomittu XY suorittaa vankeusrangaistusta Plzeňin vankilassa [– –] [vankilan osoite] Tšekissä.

8) Lain nro 549/2011 4 §:n 1 momentin a kohdan mukaan rikosasiassa annettu langettava tuomio voidaan tunnustaa ja panna täytäntöön Slovakian tasavallassa, jos teot, joiden perusteella kyseinen tuomio on annettu, ovat Slovakian oikeusjärjestyksen mukaan rikoksia ja jos tuomittu on Slovakian kansalainen, jonka tavanomainen asuinpaikka on Slovakian tasavallan alueella tai jolla on perhesiteitä, sosiaalisia tai ammatillisia siteitä, jotka ovat omiaan helpottamaan hänen uudelleen yhteiskuntaan sopeutumistaan hänen suorittaessaan siellä vapausrangaistustaan.

9) Edellä mainitusta seuraa, että tuomion antaneen valtion ratkaisun tunnustaminen ja täytäntöönpano edellyttää Slovakian lainsäädännön mukaan sitä, että tuomitulla, joka on Slovakian kansalainen, on sen alueella i) joko tavanomainen asuinpaikka tai ii) todistettavia perhesiteitä, sosiaalisia tai ammatillisia siteitä, jotka ovat omiaan helpottamaan hänen uudelleen yhteiskuntaan sopeutumistaan hänen suorittaessaan siellä vapausrangaistustaan.

10) Lain nro 549/2011 3 §:n g kohdan mukaan tavanomaisella asuinpaikalla tarkoitetaan kyseistä lakia sovellettaessa pysyvää tai väliaikaista asuinpaikkaa.

11) Slovakian kansalaisten asuinpaikkailmoituksista ja Slovakian väestötietojärjestelmästä annetun lain nro 253/1998 (zákon č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky), sellaisena kuin se on muutettuna (jäljempänä asuinpaikkailmoituslaki), 2 §:n 2 momentin mukaisesti asuinpaikkailmoitukseen sovellettavalla asuinpaikalla tarkoitetaan pysyvää asuinpaikkaa ja väliaikaista asuinpaikkaa.

12) Asuinpaikkailmoituslain 3 §:n 1–3 momentin ja 7 momentin puolipisteeseen päättyvän ensimmäisen lauseen mukaisesti pysyvä asuinpaikka on kansalaisen

tavanomainen kotipaikka Slovakian alueella. Kansalaisella voi olla vain yksi pysyvä asuinpaikka samanaikaisesti. Kansalaisella voi olla pysyvä asuinpaikka [alkup. s. 5] vain sellaisessa rakennuksessa tai rakennuksen osassa, joka on merkitty kiinteistötunnuksella tai kiinteistötunnuksella ja katunumerolla ja joka on tarkoitettu asumiseen, majoitukseen tai yksityiseen virkistyskäyttöön, mikäli laissa ei muuta säädetä. Rakennuksen osalla tarkoitetaan myös asuntoa. Se, että kansalainen ilmoittaa asuvansa pysyvästi osoitteessa, ei muodosta minkäänlaista oikeutta 2 momentissa tarkoitettuun rakennukseen eikä sen omistajaan, ja ilmoituksella on merkitystä vain väestörekisteröinnin kannalta. Jokaisen kansalaisen on ilmoitettava pysyvä asuinpaikkansa, mikäli kansalainen ei oleskele pysyvästi ulkomailla.

13) Asuinpaikkailmoituslain 6 §:n 1 momentin mukaan kansalainen, joka suunnittelee matkustavansa ulkomaille pysyvää ulkomailla oleskelua varten, on velvollinen ennen poistumistaan ilmoittamaan pysyvän asumisen päättymisestä sen viranomaisen kirjaamoon, joka käsittelee pysyvää asuinpaikkaa koskevia tietoja; ilmoituksessa ilmoitetaan valtio ja asuinpaikka, johon henkilö on aikeissa matkustaa, ja ulkomailla asumisen alkamispäivämäärä, joka on samalla pysyvän asumisen päättymispäivämäärä. Tämän säännöksen 3 momentin mukaan kansalainen, joka oleskelee ulkomailla ja joka päättää siirtää pysyvän asuinpaikkansa Slovakian alueelta ulkomailla oleskellessaan, voi ilmoittaa päättymisestä Slovakian edustuston välityksellä tai Slovakian valtuutetun edustajan välityksellä. Slovakian edustusto tai valtuutettu edustaja toimittaa kansalaisen asuinpaikkaa koskevia tietoja käsittelevään kirjaamoon asuinpaikan lopetuslomakkeen, jossa on kansalaisen vahvistettu allekirjoitus ja jossa ilmoitetaan tämänhetkinen asuinvaltio ja -paikka ulkomailla. Pysyvän asuinpaikan päättymispäivämääränä pidetään päivämäärää, jona asuinpaikan lopetuslomake vastaanotetaan kirjaamossa.

14) Asuinpaikkailmoituslain 8 §:n 1 momentin mukaan väliaikainen asuinpaikka on oleskelua muussa kuin kansalaisen pysyvässä asuinpaikassa eli paikassa, jossa kansalainen oleskelee tilapäisesti, jos oleskelu kestää yli 90 vuorokauden ajan; väliaikaisena asumisena pidetään myös pysyvästi ulkomailla asuvan kansalainen oleskelua Slovakian alueella yli 90 vuorokauden ajan.

15) Asuinpaikkailmoituslain 9 §:n mukaan kansalaisella, jolla on pysyvä asuinpaikka Slovakian alueella ja joka suunnittelee matkustavansa ulkomaille yli 90 vuorokauden ajaksi, on oikeus ilmoittaa tästä seikasta pysyvän tai väliaikaisen asuinpaikkansa kirjaamoon; ilmoituksessa ilmoitetaan asuinvaltio ja -paikka sekä oletettu oleskeluaika.

16) Viitatuista lainkohdista ilmenee, että Slovakian kansalaisen Slovakian alueella tapahtuva pysyvä tai väliaikainen oleskelu, jotka ovat laissa nro 549/2011 määritetyllä tavalla tavanomaista oleskelua, ovat luonteeltaan vain ilmoituksellisia (asuinpaikkailmoituslain 2 §:n 2 momentti ja 3 §:n 3 momentti), eivätkä ne riipu siitä, oleskeleeko kansalainen niissä tosiasiallisesti ja onko kansalainen näin ollen sidoksissa niihin perhesiteiden, sosiaalisten tai ammatillisten siteiden perusteella.

Pysyvän asumisen osalta säädetään tosin jokaisen kansalaisen, joka oleskelee pysyvästi [**alkup. s. 6**] ulkomailla, velvollisuudesta ilmoittaa asumisesta ulkomailla (asuinpaikkailmoituslain 3 §:n 7 momentin ennen puolipistettä oleva lause) ja samalla velvollisuudesta ilmoittaa pysyvän asumisen päättymisestä, jos kansalainen suunnittelee matkustavansa ulkomaille tarkoituksenaan asua siellä pysyvästi (asuinpaikkailmoituslain 6 §:n 1 momentti), mutta näiden velvollisuuksien laiminlyönnistä ei ole säädetty seuraamuksia.

17) Lain nro 549/2011 4 §:n 1 momentin a kohdan mukaan voidaan tuomion antaneen valtion määräämiä vapausrangaistuksen sisältäviä rikosoikeudellisia seuraamuksia (jos kaksoisrangaistavuuden edellytys täyttyy ja jos laissa ei toisin säädetä) koskeva ratkaisu tunnustaa ja panna täytäntöön myös, vaikkei tuomittu Slovakian kansalainen tosiasiallisesti asuisikaan Slovakiassa (vaan tuomion antaneessa valtiossa), jos hänellä on Slovakian alueella pysyvä tai väliaikainen asuinpaikka. Näin on siis myös siinä tilanteessa, kun pysyvästi ulkomailla asuvalla Slovakian kansalaisella on Slovakian alueella ilmoitettu väliaikainen asuinpaikka. Todistettavien, tuomitun uudelleen yhteiskuntaan sopeutumista mahdollisesti edistävien perhesiteiden, sosiaalisten tai ammatillisten siteiden edellytys on nimittäin vaihtoehtoinen ja Slovakian lainsäädännön mukaan sen on täytyttävä vain silloin, kun Slovakian kansalaisella ei ole tavanomaista asuinpaikkaa eli pysyvää tai väliaikaista asuinpaikkaa Slovakian alueella.

18) Valittajan väitteet, jotka perustuvat siihen, että hän ei asu Slovakian alueella ja että perhesiteet tai sosiaaliset siteet, jotka voisivat edistää hänen sosiaalista kuntoutumistaan, ovat tuomion antaneessa valtiossa, vaikuttavat ensi näkemältä perusteettomilta.

19) Toisaalta ei voida sivuuttaa sitä tosiseikkaa, että lailla nro 549/2011 otettiin puitepäätös osaksi Slovakian lainsäädäntöä. Euroopan unionin lainsäädäntöä on tulkittava siten, että kansallinen tuomioistuin on velvollinen ottamaan huomioon kaikki kansallisen oikeuden säännökset ja että sen on tulkittava niitä mahdollisimman tarkasti puitepäätöksen mukaisesti, jotta sillä tavoiteltu tulos saavutettaisiin ja jotta taattaisiin sen täysi tehokkuus (ks. esim. unionin tuomioistuimen tuomiot Lopes Da Silva Jorge (C-42/11, 5.9.2012, EU:C:2012:517) ja Ognyanov (C-554/14, 8.11.2016, EU:C:2016:835)).

20) Puitepäätöksen johdanto-osan 9 perustelukappaleen mukaan rangaistuksen täytäntöönpanon täytäntöönpanovaltiossa olisi parannettava tuomitun sosiaalisen kuntoutuksen mahdollisuuksia. Varmistaakseen, että rangaistuksen täytäntöönpano täytäntöönpanovaltiossa helpottaa tuomitun sosiaalista kuntoutusta, tuomion antaneen valtion toimivaltaisen viranomaisen olisi otettava huomioon esimerkiksi sellaiset seikat kuin tuomitun yhteys täytäntöönpanovaltioon, sen, katsooko tuomittu, että hänen perheensä on täytäntöönpanovaltiossa, sekä kieli- tai kulttuurisiteet, sosiaaliset tai taloudelliset ja muut siteet täytäntöönpanovaltioon. [**alkup. s. 7**]

21) Puitepäätöksen johdanto-osan 15 perustelukappaleen mukaan tätä puitepäätöstä olisi sovellettava yhdenmukaisesti Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 18 artiklassa määrätyn oikeuden kanssa, jonka mukaan unionin kansalaiset voivat liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella.

22) Puitepäätöksen johdanto-osan 17 perustelukappaleessa todetaan, että kun tässä puitepäätöksessä viitataan valtioon, jossa tuomittu ”asuu”, tällä tarkoitetaan paikkaa, johon asianomaisella on yhteys vakituisen asuinpaikan ja sellaisten seikkojen perusteella kuin perhesiteet, sosiaaliset tai ammatilliset siteet.

23) Puitepäätöksen 3 artiklan 1 kohdan mukaan tämän puitepäätöksen tarkoituksena on vahvistaa säännöt, joiden mukaisesti jäsenvaltion on tuomitun sosiaalisen kuntoutuksen helpottamiseksi tunnustettava tuomio ja pantava rangaistus täytäntöön.

24) Puitepäätöksen 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa todetaan, että edellyttäen, että tuomittu on tuomion antaneessa valtiossa tai täytäntöönpanovaltiossa, ja edellyttäen, että hän on antanut suostumuksensa silloin, kun se 6 artiklan nojalla on tarpeen, tuomio ja todistus, jonka vakiomalli on liitteessä I, voidaan lähettää jäsenvaltioon, jonka kansalainen tuomittu on ja jossa hän asuu.

25) Puitepäätöksen 4 artiklan 2 kohdan, 3 kohdan ensimmäisen virkkeen ja 4 kohdan mukaan tuomio ja todistus voidaan lähettää, jos tuomion antaneen valtion toimivaltainen viranomainen, tarvittaessa tuomion antaneen valtion ja täytäntöönpanovaltion toimivaltaisten viranomaisten välisten neuvottelujen jälkeen, on vakuuttunut siitä, että rangaistuksen täytäntöönpano täytäntöönpanovaltiossa edistäisi tuomitun sosiaalista kuntoutusta. Ennen tuomion ja todistuksen lähettämistä tuomion antaneen valtion toimivaltainen viranomainen voi kuulla täytäntöönpanovaltion toimivaltaisia viranomaisia kaikin asianmukaisin keinoin. Tämän kuulemisen yhteydessä täytäntöönpanovaltion toimivaltainen viranomainen voi toimittaa tuomion antaneen valtion toimivaltaiselle viranomaiselle perustellun lausunnon siitä, että rangaistuksen täytäntöönpano täytäntöönpanovaltiossa ei edistäisi tuomitun sosiaalista kuntoutusta ja menestyksestä yhteiskuntaan sopeuttamista. Mikäli kuulemista ei ole suoritettu, tällainen lausunto voidaan toimittaa viipymättä todistuksen ja tuomion lähettämisen jälkeen. Tuomion antaneen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on tarkasteltava tätä lausuntoa ja päätettävä, peruuttaako se todistuksen.

26) Puitepäätöksen 6 artiklan 3 kohdan mukaan kaikissa niissä tapauksissa, joissa tuomittu on vielä tuomion antaneessa valtiossa, hänelle on annettava tilaisuus esittää mielipiteensä suullisesti tai kirjallisesti. Tuomitun mielipide otetaan huomioon päätettäessä **[alkup. s. 8]** tuomion ja todistuksen lähettamisestä. Jos hän käyttää tämän kohdan mukaista mahdollisuutta, hänen mielipiteensä toimitetaan täytäntöönpanovaltiolle, erityisesti otettavaksi huomioon 4 artiklan 4 kohtaa sovellettaessa.

27) Puitepäätöksen 8 artiklan 1 kohdan mukaan täytäntöönpanovaltion toimivaltaisen viranomaisen on tunnustettava 4 artiklan mukaisesti ja 5 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen lähetetty tuomio ja toteutettava viipymättä kaikki tarvittavat toimenpiteet rangaistuksen täytäntöönpanemiseksi, jollei se päättävä vedota johonkin 9 artiklassa säädettyyn perusteeseen kieltäytyä tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta.

28) Puitepäätöksen 9 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan täytäntöönpanovaltion toimivaltainen viranomainen voi kieltäytyä tunnustamasta tuomiota ja panemasta rangaistusta täytäntöön, jos edellä 4 artiklan 1 kohdassa esitetyt perusteet eivät täyty.

29) Puitepäätöksen 9 artiklan 3 kohdan mukaan ennen kuin täytäntöönpanovaltion toimivaltainen viranomainen tekee 1 kohdan a, b, c, i, k ja l alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa päätöksen olla tunnustamatta tuomiota ja panematta rangaistusta täytäntöön, sen on kuultava tuomion antaneen valtion toimivaltaista viranomaista asianmukaisella tavalla ja sen on tarvittaessa pyydettävä sitä toimittamaan viipymättä mahdolliset tarvittavat lisätiedot.

30) Puitepäätöksen liitteessä I olevan vakiolomakkeen d osan 4 kohtaan on kirjattava muut asiaankuuluvat tiedot tuomitun perhesiteistä ja sosiaalisista tai ammatillisista yhteyksistä täytäntöönpanovaltioon, jos tiedot ovat saatavilla ja jos niiden ilmoittaminen on tarkoituksenmukaista.

31) Viitatuista puitepäätöksen säännöksistä ilmenee, että sen tarkoituksena on edistää tuomitun henkilön sosiaalista kuntoutusta. Najvyšší súd katsoo tästä syystä, että puitepäätöksen 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan perusteet täyttyvät vain silloin, kun tuomitulla on jäsenvaltiossa, jonka kansalainen hän on, sellaiset kieli- tai kulttuurisiteet, sosiaaliset, taloudelliset ja ammatilliset siteet, joiden perusteella voidaan olettaa, että rangaistuksen täytäntöönpano kyseisessä jäsenvaltiossa edistäisi tuomitun sosiaalista kuntoutumista. Tästä näkökulmasta Slovakian lainsäädäntö, joka mahdollistaa sellaisen ratkaisun tunnustamisen ja täytäntöönpanon, jolla sen kansalaiselle on määrätty vapausrangaistuksen sisältävä seuraamus, myös silloin, kun tuomitulla on Slovakian alueella vain muodollinen pysyvä tai väliaikainen asuinpaikka ilman, että tuomitulla olisi samanaikaisesti perhesiteet, sosiaaliset, ammatilliset tai muut siteet, jotka voisivat edistää tuomitun sosiaalista kuntoutumista, ja kun kuitenkin ei ole kyse tilanteesta, jossa hänet karkotetaan sen jälkeen, kun hän on kärsinyt rangaistuksen **[alkup. s. 9]** (puitepäätöksen 4 artiklan 1 kohdan b alakohta), ei takaa puitepäätöksen soveltamista kokonaisuudessaan siinä mielessä, että ratkaisun tunnustaminen ja täytäntöönpano edistäisi tuomitun sosiaalista kuntoutumista.

32) Tässä yhteydessä on mainittava, että vaikka Slovakian lainsäädäntö muuttuu 1.1.2020 alkaen ja vaikka ratkaisu, jolla vankeusrangaistukseen liittyvä rikosseuraamus määrättiin, voidaan tunnustaa Slovakiassa lain nro 549/2011 4 §:n 1 momentin a kohdan uuden sanamuodon mukaan siinä tapauksessa, että tuomittu on Slovakian kansalainen, jolla on Slovakian alueella tavanomainen asuinpaikka,

jonka osalta ei enää erotella pysyvää ja väliaikaista asuinpaikkaa lain 32 §:n mukaisesti (sellaisena kuin se on voimassa 1.1.2020 alkaen), ennen 1.1.2020 aloitettu menettely päätetään kyseisen lain, sellaisena kuin se oli voimassa 31.12.2019, mukaisesti eli tämän välipäätöksen perusteluosan 8 ja 10 kohdassa esitetyn mukaisesti.

33) Kun edellä sanotun lisäksi otetaan huomioon se, että kansallisen tuomioistuimen on toimivaltansa puitteissa sovellettava Euroopan unionin oikeutta, varmistettava näiden säännösten soveltaminen kokonaisuudessaan ja samalla oltava tarvittaessa soveltamatta mitä tahansa kansallista säännöstä, joka on unionin oikeuden vastainen, ilman että sen kumoamista olisi vaadittava tai odotettava lainsäätäjältä tai minkä tahansa muun perustuslaillisen menettelyn seurauksena (ks. erityisesti yhteisöjen tuomioistuimen tuomion *Simmenthal* (106/77, 9.3.1978, EU:C:1978:49) 21 ja 24 kohta, tuomion *Filipiak* (C-314/08, 19.11.2009, EU:C:2009:719) 81 kohta, unionin tuomioistuimen tuomion *Melki ja Abdeli* (C-188/10 ja C-189/10, 22.6.2010, EU:C:2010:363) 43 kohta ja tuomion *Åkerberg Fransson* (C-617/10, 26.2.2013, EU:C:2013:105) 45 kohta), najvyšši súd tuli siihen tulokseen, että päätöksenteko asiassa edellyttää Euroopan unionin oikeuden tulkintaa, ja se päätti siksi lykätä menettelyä ja esittää Euroopan unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

Onko puitepäätöksen 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan säännöstä tulkittava siten, että siinä esitetyt perusteet täyttyvät vain siinä tapauksessa, että tuomitulla on siinä jäsenvaltiossa, jonka kansalainen hän on, sellaiset perhesiteet tai sosiaaliset, ammatilliset tai muut siteet, jotka huomioon ottaen on hyvä syy olettaa, että rangaistuksen suorittaminen kyseisessä valtiossa edistäisi tuomitun sosiaalista kuntoutusta, ja että se on näin ollen esteenä lain nro 549/2011 (sellaisena kuin se oli voimassa 31.12.2019 asti) 4 §:n § momentin a kohdan kaltaisen kansallisen säännöksen soveltamiselle, kun se mahdollistaa tällaisissa tapauksissa tuomion tunnustamisen ja täytäntöönpanon täytäntöönpanovaltiossa pelkästään virallisesti kirjatun tavanomaisen oleskelun perusteella huolimatta siitä, onko tuomitulla henkilöllä tässä valtiossa todellisia siteitä, jotka voisivat edistää tuomitun sosiaalista kuntoutusta? [alkup. s. 10]

Jos vastaus edelliseen kysymykseen on myöntävä, onko puitepäätöksen 4 artiklan 2 kohtaa tulkittava siten, että puitepäätöksen 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettussa tilanteessa tuomion antaneen valtion toimivaltaisen viranomaisen on varmistuttava vielä ennen tuomion ja todistuksen lähettämistä siitä, että rangaistuksen täytäntöönpano täytäntöönpanovaltiossa edistäisi tuomitun sosiaalista kuntoutusta, ja että sen on ilmoitettava tätä koskevat tiedot todistuksen d osan 4 kohdassa, erityisesti, jos tuomittu väittää puitepäätöksen 6 artiklan 3 kohdan nojalla, että hänellä on tuomion antaneessa valtiossa tosiasialliset perhesiteet tai sosiaaliset tai ammatilliset siteet?

Jos vastaus ensimmäiseen kysymykseen on myöntävä, onko puitepäätöksen 9 artiklan 1 kohdan b alakohtaa tulkittava siten, että kyseessä on peruste tuomion tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta kieltäytymiselle myös silloin, kun puitepäätöksen 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettussa tilanteessa ei 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitettusta kuulemisesta ja muiden tarpeellisten tietojen toimittamisesta huolimatta ole näytetty, että tuomitulla olisi sellaiset perhesiteet tai sosiaaliset, ammatilliset tai muut siteet, jotka huomioon ottaen on hyvä syy olettaa, että rangaistuksen suorittaminen täytäntöönpanovaltiossa edistäisi tuomitun sosiaalista kuntoutusta?

[– –] [muutoksenhakuohjeet]

Bratislava, 22.10.2019

[– –] František Mozner
jaoston puheenjohtaja